

31.08.2022 року
м. Боярка
Київська обл.

А К Т

санітарно-лісопатологічного обстеження насаджень природно-заповідного фонду ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» на предмет доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік.

На звернення ВП НУБіП України «Боярська ЛДС», лист від 11.08.2022 року №174 та використовуючи інформацію з отриманих повідомлень про появу ознак погіршення стану лісових насаджень, згідно п.п. 3, 4, 5, 13 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ від 26.10.2016 №756 р. з урахуванням змін Постанови КМУ від 09.12.2020р за №1224), комісією в складі: першого заступника директора з науково-лісогосподарської діяльності ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» О.М. Мельника, начальника відділу лісового господарства НУБіП України «Боярська ЛДС» О.М. Іванцова, старшого лісничого Плесецького лісництва НУБіП України «Боярська ЛДС» В.В. Білеки, завідувача сектору природно-заповідної справи управління оцінки впливу на довкілля та природно-заповідної справи департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації Н.В. Партики, провідного спеціаліста сектору охорони та захисту лісу Київського та по м. Києву обласного управління лісового та мисливського господарства С.В. Гайової; начальника відділу діагностики ДСЛП «Київлісозахист» В.П. Чавченка; старости с. Дзвінкове та с. Перевіз Л.М. Пазюри; проведене санітарно-лісопатологічне обстеження насаджень лісового заказника загальнодержавного значення «Дзвінківський», що входить до складу Плесецького лісництва ВП НУБіП України «Боярська ЛДС». Мета обстеження – визначення доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, що заплановані на 2022 рік у лісовому заказнику загальнодержавного значення «Дзвінківський».

Таксаційна характеристика насаджень, які обстежувались наведена, нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2018 року.

Наслідки обстеження

Плесецьке лісництво

Кв. 251 вид. 1 площа 9,4 га., склад 10Дз+Сз+Клг, вік 130 років, повнота 0,70, бонітет 2, середня висота 28 м., середній діаметр 44 см.

Кв. 251 вид. 2 площа 1,7 га., склад 7Дз3Сз+Клг, вік 130 років, повнота 0,50, бонітет 2, середня висота 28 м., середній діаметр 40 см.

Кв. 251 вид. 3 площа 8,7 га., склад 8Сз2Дз+Бп, вік 190 років, повнота 0,50, бонітет 1, середня висота 35 м., середній діаметр 56 см.

Кв. 251 вид. 6 площа 4,1 га., склад 10Дз+Сз+Клг+Лпд+Гз, вік 95 років, повнота 0,70, бонітет 2, середня висота 26 м., середній діаметр 32 см.

Кв. 261 вид. 4 площа 16,8 га., склад 7Сз3Дз+Лпд+Клг+Брс, вік 190 років, повнота 0,50, бонітет 1, середня висота 33 м., середній діаметр 52 см.

Кв. 276 вид. 8 площа 3,6 га., склад 8Сз2Дз+Бп+Гз, вік 190 років, повнота 0,50, бонітет 1, середня висота 35 м., середній діаметр 64 см.

Кв. 287 вид. 4 площа 2,0 га., склад 6Сз4Дз+Лпд+Гз+Чш, вік 190 років, повнота 0,50, бонітет 1, середня висота 34 м., середній діаметр 64 см.

Кв. 287 вид. 11 площа 4,3 га., склад 6Сз4Дз+Лпд+Гз+Бп, вік 190 років, повнота 0,50, бонітет 1, середня висота 35 м., середній діаметр 64 см.

Кв. 289 вид. 3 площа 11,9 га., склад 8Сз2Дз+Бп+Чш, вік 180 років, повнота 0,50, бонітет 1А, середня висота 36 м., середній діаметр 64 см.

Санітарно-лісопатологічне обстеження вищевказаних деревостанів встановлено, що вони мають помітно знижений рівень загальної стійкості. За останній період (3-4 роки) спостерігається тенденція до накопичення відмираючих дерев та перетворення їх на сухостої.

Всихання сосни на цей час зумовлено впливом на стан насаджень таких негативних чинників як довготривалі атмосферні посухи, дефіцит ґрунтової вологи, розвиток та поширення фітопатогенних утворень, прояви екстремальних метеоумов руйнівного характеру.

В обстежених деревостанах природні процеси оптимально сприяли динамічному розвитку популяцій стовбурових шкідників, в першу чергу таких як великий та малий соснові лубоїди, короїд-стенограф, велика соснова златка. По мірі зростання їх чисельності та активного живлення на ослаблених соснах санітарно-лісопатологічна ситуація погіршувалась, зростав обсяг дерев IV, V та VI категорій стану, розташування яких є переважно групове та поодинокі і рівень загальної стійкості цих насаджень постійно знижувався.

В усіх насадженнях віком понад сто років також помічено ураження сосною губкою – дереворуйнівним грибом, що призводить до розвитку центральної брурої гнилі стовбура. Ця патологія є додатковим чинником ослаблення для дерев перестійного віку, що в цілому негативно відображається на стійкості таких деревостанів.

При обстеженні також виявлена досить значна кількість дерев дуба звичайного, що мають хронічні ослаблення або вже досягли кінцевого розвитку патологій і відмерли. В цих деревостанах часто зустрічається верхівковий тип всихання, при якому відмирають не тільки гілки крони нижніх порядків а й скелетні також.

Поширене також ураження дерев дуба одним або кількома видами грибів родини *Ophiostoma*, які призводять до судинного мікозу з швидкоплинним перебігом захворювання і утворенням сухостоїв. Дерев IV-VI категорій стану мають ознаки заселення такими вторинними шкідниками як дубовий заболонник, златки дубова бронзова, вузькотіла та зелена вузькотіла златки.

Крім того іноді формуються стовбуровий тип всихання завдяки поступовому розвитку гнилизни, що виникає через ураження несправжнім дубовим трутовиком та сірчано-жовтим трутовиком.

Також, загалом в насадженнях протягом останніх років відбулось поступове утворення захаращеності у вигляді старих вітровальних дерев, частин зламаних стовбурів та скелетних гілок.

Для підвищення рівня загальної стійкості деревостанів та виправлення санітарно-лісопатологічної ситуації на краще комісія рекомендує в насадженнях лісового заказника загальнодержавного значення «Дзвінківський» провести захід з поліпшення санітарного стану лісів вибірково санітарну рубку (ВСР) на загальній площі 62,5 га з інтенсивністю проведення ВСР 11-84 м³/га.

Призначені ВСР провести у 2022 році згідно пункту 2,6,9,14 Санітарних правил в лісах України та з дотриманням пунктів 5,12,17,23,26,27 з урахування змін згідно Постанови КМУ від 09.12.2020 №1224, виконуючи всі вимоги Положень «Про лісовий заказник загальнодержавного значення «Дзвінківський» та діючого лісового і природоохоронного законодавства України.

Своєчасне і вповні мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану насаджень лісового заказника загальнодержавного значення «Дзвінківський» буде стримувати підвищення чисельності стовбурових шкідників, знизить обсяги поширення фітопатологічних утворень, покращить стійкість деревостанів природно-заповідного фонду та позитивно вплине на екологічну ситуацію в цілому.

Підписи членів комісії:

О.М. Мельник

О.М. Іванцов

В.В. Білека

Н.В. Партика

С.В. Гайова

В.П. Чавченко

Л.М. Пазюра